

faldt i et Referat af det siden 1907—08 passerede og til Motivering af, at en samlet Revision af Repræsentationssystemet ikke blev taget op den Gang eller senere. Da jeg selvfølgelig ikke vil referere den højtærede Landbrugsminister illoyalt, tillader jeg mig paa Foranledning at bringe denne Rettelse frem. Men jeg skal dertil føje, at i Realiteten er min Udtalelse selvfølgelig ikke rokket, nemlig at Venstre har erkendt, at den nuværende Forfatning er brugelig, og ogsaa har udtalt det ved forskellige Lejligheder.

J. H. Jensen: Efter den Ro, der har været i Folketinget ved Behandlingen af denne Sag i Modsætning til andre Sager, faar man det Indtryk, at de fleste opfatter denne Sags Behandling med den største Alvor. Det mener jeg ogsaa bør være Tilfældet. Det er en Reform, som Befolkningen har ventet paa i lange Tider, og det er derfor naturligt, at Lovforslaget, da det nu er kommet frem, følges med den største Interesse af hele Befolkningen. Jeg tror straks at turde sige, at det langt overvejende Flertal af Befolkningen hilser Lovforslagets Fremkomst med den største Glæde. Der er nogle til højre for os, som ingenlunde er tilfredse, fordi de ikke ønsker nogen Indskrænkning i de Privilegier, de sidder inde med. Der er maaske ogsaa nogle til venstre for os, som ikke er fuldt tilfredse, fordi et udmærket Agitationsnummer bliver taget ud af Hænderne paa dem. Men jeg tror alligevel, at deres Antal ikke er saa stort. Jeg maa sige om den Reform, der foreligger, at den hilser jeg med største Glæde, og kunde den gennemføres aldeles uforandret, turde der være vundet et Fremskridt her i Landet, som neppe nogen havde drømt om kunde sættes igennem paa dette Tidspunkt. Jeg tror, Regeringen vil høste Anerkendelse derfor og faa et Navn i Historien, der først i meget sene Tider vil lade sig udslette. Men Spørgsmaalet for mig er, om det er nok at ændre de Paragraffer, som Regeringen nu foreslaar at ændre, og det er for at sige nogle Ord derom, at jeg har forlangt Ordet.

Det er jo en Kendsgerning, at en Grundlovsændring lader sig ikke saa let gennemføre, og jeg antager ogsaa, at hvis vi faar denne Reform gennemført uforandret, vil neppe nogen have Lyst til at begynde paa nye Grundlovsændringer i en nær Fremtid. Der vil sikkert komme til at gaa en Menne-skealder, før der næste Gang bliver taget fat paa en Revision af Grundloven. Derfor er Spørgsmaalet for mig, om vi ikke burde

tage nogle flere Paragraffer med. De Paragraffer, der er medtagne, handler alle i væsentlig Grad om den politiske Ordning af vort Samfund, men som bekendt er der ogsaa 5—6 Paragraffer, der handler om den kirkelige Ordning af vort Samfund, og Spørgsmaalet er, om vi, naar vi nu i det 20de Aarhundrede reviderer Grundloven, kan lade disse Paragraffer staa uforandrede, som de har staaet siden Grundlovens Givelse. At det i mange Henseender var et mægtigt Fremskridt, der den Gang skete i de kirkelige Forhold, vil man erkende, naar man kender lidt til Forholdene i 10—40erne. Men efter at der er gaaet et Par Menneskealder siden Grundlovens Givelse, bliver Spørgsmaalet, om vi f. Eks., hvis Grundlovsændringerne gennemføres i den kommende Vinter, kan forsvare i 1913 at skrive en Grundlov, hvor disse Paragraffer vedrørende kirkelige Forhold staaer, akkurat som de stod ved Grundlovens Givelse. Jeg skal fremhæve nogle af dem.

Den første Gang vi støder paa en Paragraf vedrørende kirkelige Forhold, er i Grundlovens § 3, hvor det hedder: „Den evangelisk-lutherske Kirke er den danske Folkekirke og understøttes som saadan af Staten“. Jeg skal om denne Paragraf sige, at jeg tror ikke, Kirken og endnu mindre Kristendommen i Tidens Løb har tjent ved at være sammenknyttet med Staten. Men jeg skal straks sige, at denne Paragraf vil der sikkert komme til at staa en Del Strid om, hvis den skulde tages frem til Revision. Derfor mener jeg, at den kommer vi sikkert endnu til at lade staa i Grundloven. Jeg tror, og jeg kan gerne sige jeg venter, at den Tid maa komme, da Stat og Kirke bliver skilt ad, og jeg tror, det vil være bedst for begge Parter. Men jeg tror ikke, Tiden dertil er inde. Jeg vilde for mit personlige Vedkommende, skønt jeg ser de store Skavanker ved denne Sammenknytning, være meget betænkelig ved at stemme for en Adskillelse i dette Øjeblik, fordi jeg tror, det i høj Grad vilde virke til Landets Afkristning, hvad jeg ingenlunde ønsker skal ske.

Næste Gang vi støder paa en Paragraf om kirkelige Forhold, er i Grundlovens § 5, hvor det hedder: „Kongen skal høre til den evangelisk-lutherske Kirke“. Det forundrer mig rigtignok, at denne Paragraf er blevet indført i sin Tid, men endnu mere vil det forundre mig, om den skal blive staaende, naar vi reviderer Grundloven. Det er jo muligt, at de fleste den Gang ansaa det for en Nødvendighed, at en saadan Paragraf blev indført i Grundloven,